de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
[redacted]
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Afdeling Strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 00 22
www.rechtspraak.nl

datum	18 december 2019
doorkiesnummer	[redacted]
e-mail	[redacted]
ons kenmerk	[redacted]
uw kenmerk	[redacted]
cc	
bijlage(n)	1
onderwerp	Advies inzake het concept wetsvoorstel Wet regulering sekswerk

Geachte mevrouw Broekers-Knol

Bij brief van 10 oktober 2019, binnengekomen op 17 oktober, kenmerk [redacted], verzocht u de Raad voor de rechtspraak (de 'Raad') advies uit te brengen inzake het concept wetsvoorstel Wet regulering sekswerk (het 'Wetsvoorstel').

HET WETSVOORSTEL

Met het Wetsvoorstel wordt beoogd prostitutie en andere vormen van sekswerk te reguleren om misstanden in de seksbranche te voorkomen of te verminderen. Het Wetsvoorstel treedt in de plaats van het wetsvoorstel Regulering prostitutie (Kamerstukken 32 211), dat zal worden ingetrokken. De Raad heeft over dit laatste wetsvoorstel geadviseerd in 2009[1] en in 2013.[2]

In het Wetsvoorstel is onder meer een uniforme vergunningplicht voor seksbedrijven opgenomen en een verplichting voor iedere prostituee om te beschikken over een prostitutievergunning. Deze vergunningen worden in een landelijk register vermeld.

Voorts wordt er een zogeheten pooierverbod geïntroduceerd, in aanvulling op de mogelijkheden die artikel 273f Wetboek van Strafrecht (hierna: Sr) biedt voor de strafrechtelijke aanpak van mensenhandel in de prostitutie. Wie betrokken is bij onvergunde bedrijfsmatige seksuele dienstverlening en daaruit financieel voordeel haalt, wordt op grond van artikel 206a (nieuw) Sr strafbaar. Er is sprake van strafbaarheid als het behulpzaam zijn bestaat uit activiteiten die de kern van de illegale prostitutie raken, zoals kamerverhuur, het verrichten van vervoersdiensten of bodyguardwerkzaamheden.

Tevens wordt strafbaar de klant die gebruikt maakt van illegale prostitutie. Deze strafbaarstelling betreft

---

[1] https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/2009-06-Advies-wetsvoorstel-regulering-prostitutie.pdf

[2] https://www.rechtspraak.nl/SiteCollectionDocuments/2013-31-Advies-wijziging-Wetsvoorstel-Regulering-prostitutie-en-bestrijding-misstanden-seksbranche.pdf

een verbod om seksuele handelingen te verrichten met een prostituee werkzaam zonder vergunning of met een prostituee die voor of bij een exploitant zonder vergunning werkt. De strafbepaling is opgenomen in artikel 40 van het Wetsvoorstel en betreft een overtreding. Ook wordt in het Wetsvoorstel een aantal economische delicten geïntroduceerd.

Na overleg met de gerechten, adviseert de Raad als volgt.[3]

ADVIES

I Bestuursrechtelijke aspecten van het Wetsvoorstel

1. Prostitutievergunning

Artikel 4
In artikel 4 van het Wetsvoorstel is bepaald dat de aanvraag voor een prostitutievergunning mondeling wordt ingediend bij aanvang van een gesprek met de daartoe door de burgemeester aangewezen ambtenaar van de gemeente. Dit gesprek vindt uitsluitend plaats indien de aanvrager voldoet aan de in het tweede lid vermelde voorwaarden. Hieruit volgt dat het gesprek niet aanvangt als niet aan deze voorwaarden is voldaan en dat daarmee geen sprake zal zijn van een aanvraag waarop een appellabel besluit volgt. Op deze wijze vindt er een voorbeoordeling plaats die weliswaar gevolgen kan hebben voor de verdere procedure, maar waartegen de aanvrager geen rechtsmiddel kan aanwenden. De Raad adviseert dit artikel zodanig te herformuleren dat een aanvraag pas in behandeling kan worden genomen als de aanvrager voldoet aan deze voorwaarden. Als daaraan niet wordt voldaan, kan de aanvraag buiten behandeling worden gesteld. Hiertegen kan de aanvrager in rechte opkomen.

De Raad vraagt zich verder af op welke manier het moment waarop een aanvraag is gedaan wordt vastgelegd. In de situatie dat een aanvraag schriftelijk kan worden ingediend, is duidelijk op welk moment de aanvraag is gedaan. Ingevolge artikel 4 van het Wetsvoorstel is pas sprake van een aanvraag als het daadwerkelijk tot een gesprek komt, en wel op het moment van het gesprek.
Er kunnen zich situaties voordoen waarbij de aanvrager een aanvraag wil indienen en uitsluitsel wil krijgen, maar dat het bestuursorgaan stelt dat (nog) geen sprake is van een aanvraag. Dat kan in een bestuursrechtelijke procedure tot problemen leiden. De Raad adviseert om de Memorie van Toelichting (MvT) op dit punt te verduidelijken.

Artikel 6
Volgens artikel 6 van het Wetsvoorstel wordt een vergunning geweigerd indien de aanvrager

[3] De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 van de Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechters zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

onvoldoende zelfredzaam is, of indien het ernstige vermoeden bestaat dat de aanvrager onder dwang staat. Tijdens het vergunninggesprek zal het bestuursorgaan de benodigde informatie voor deze beoordeling vergaren. De beoordeling van deze aspecten zal plaatsvinden aan de hand van een samenstel van feiten en omstandigheden. Het bestuursorgaan moet in een besluit tot weigering van de vergunning motiveren waarom hiertoe is geconcludeerd en op basis van welke feiten en omstandigheden. De Raad adviseert om die reden, maar ook in verband met het vastleggen van het moment waarop de aanvraag is gedaan in het Wetsvoorstel te bepalen dat van het vergunninggesprek een verslag wordt gemaakt.

Artikel 10
In artikel 10, eerste lid onder a, van het Wetsvoorstel is vermeld dat de vergunning op verzoek van de prostituee wordt ingetrokken. De vraag speelt of een dergelijk verzoek, net als de aanvraag, ook mondeling kan worden gedaan. Indien dat zo is dan is het de vraag op welke wijze wordt gewaarborgd dat er geen discussie ontstaat over de vraag of er wel daadwerkelijk een dergelijk verzoek is gedaan en of dat ook door de vergunninghouder is gedaan. De Raad is van mening dat ook hier een vorm van schriftelijke vastlegging onmisbaar lijkt.
In artikel 10, derde lid, van het Wetsvoorstel is vermeld dat de burgemeester de betrokkene zo mogelijk op de hoogte stelt van een besluit tot intrekking van de vergunning. Een dergelijke inspanningsverplichting is onvoldoende om een intrekkingsbesluit in werking te doen treden. Daarvoor is vereist dat het besluit aan de betrokkene bekend wordt gemaakt.

Artikel 12
De Raad merkt op dat artikel 12, tweede lid, van het Wetsvoorstel ervan uit gaat dat de *overtreder* een Burger Service Nummer (BSN) heeft. Dat zal niet in alle gevallen zo zijn, bijvoorbeeld als betrokkene geen verblijfsrecht heeft. Vindt er zonder BSN geen registratie plaats of wordt er dan een ander persoonsgegeven geregistreerd? Verder is onduidelijk hoe de rechtsbescherming is geregeld van een persoon die meent ten onrechte als overtreder te zijn geregistreerd op grond van artikel 12, tweede lid, van het Wetsvoorstel. Noch uit het Wetsvoorstel, noch de MvT is op te maken of die registratie een besluit is waartegen deze persoon kan opkomen, dan wel of tegen het besluit waarbij de overtreding is vastgesteld moet worden opgekomen. Denkbaar zou kunnen zijn dat een rechtsmiddel tegen het besluit waarbij de overtreding is vastgesteld van rechtswege ook gericht is tegen de registratie van de overtreding. Ook ziet de Raad niet terug of registratie achterwege blijft zolang de beweerde overtreding wordt betwist, dan wel of in zo'n geval een verzoek om voorlopige voorziening moet worden ingediend en de registratie hangende die procedure niet plaatsvindt. De Raad adviseert om hier in de MvT alsnog aandacht aan te besteden.

2. Vergunning seksbedrijf

Artikel 24
In artikel 24 van het Wetsvoorstel is aangesloten bij het criterium 'slecht levensgedrag' uit de Drank- en Horecawet. Er is rechtspraak van voorzieningenrechters (onder meer ECLI:NL:RBAMS:2019:4070) waarin een intrekking van een vergunning op grond van de Drank- en Horecawet vanwege slecht levensgedrag is geschorst omdat dit criterium zich mogelijk niet goed verhoudt met het vereiste in

artikel 10 van de Dienstenrichtlijn, dat vergunningsvoorwaarden voldoende objectief en duidelijk moeten zijn.

In artikel 28, eerste lid onder b, van het Wetsvoorstel zijn onder meer gewijzigde inzichten genoemd als grond voor intrekking van een vergunning. Dat is erg 'open' geformuleerd en roept de vraag op of ook dat zich wel verhoudt met artikel 10 van de Dienstenrichtlijn.

3. Handhaving
De Raad vraagt zich af waarom bij de handhaving van de bepalingen die gelden voor de prostituee[4] is gekozen voor de bestuurlijke boete (bestraffende sanctie) en niet voor een herstelsanctie (last onder dwangsom). Het gaat om overtredingen die ongedaan kunnen worden gemaakt door het (alsnog) aanvragen van een vergunning, het melden van een gewijzigd telefoonnummer of het in het vervolg vermelden van het telefoonnummer en/of het vergunningnummer in advertenties. Verder zal alleen een boete kunnen worden opgelegd als sprake is van verwijtbaarheid aan de zijde van de prostituee (artikel 5:41 van de Awb). De Raad adviseert deze keuze in de MvT nader te verduidelijken.

II Strafrechtelijke aspecten van het Wetsvoorstel

Artikel 39
Het Wetsvoorstel bevat in artikel 39 een zeer ruime bevoegdheid tot het binnentreden van een woning, zonder toestemming van de bewoner. Een verwijzing naar de Algemene wet op het binnentreden (Awbi) is weliswaar niet opgenomen, maar de Awbi is wel van toepassing, zo volgt uit de MvT.[5] De hier voorgestelde bevoegdheid tot binnentreden is niet specifiek voorbehouden aan opsporingsambtenaren. Ingevolge artikel 38, eerste lid, van het Wetsvoorstel betreft het de bij besluit van de burgemeester aan te wijzen ambtenaren die belast zijn met het toezicht op de naleving van de wet. Het verdient in de visie van de Raad de voorkeur om deze - naar zijn aard ingrijpende - bevoegdheid tot het binnentreden in een woning (uitsluitend) te beleggen bij opsporingsambtenaren. Immers, ieder binnentreden maakt een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer: het huisrecht. Aanpassing van het Wetsvoorstel wordt hier uitdrukkelijk in overweging gegeven.

Los van het voorgaande is het de vraag of deze bepaling strikt noodzakelijk is. De strafbaarstellingen in het Wetsvoorstel leveren immers grotendeels economische delicten op. Juist de Wet op de economische delicten (WED) kent, in artikel 20 WED, aan opsporingsambtenaren een zéér ruime bevoegdheid toe om *"in het belang van de opsporing"* elke plaats te betreden. Een concrete verdenking is voor de toepassing van de WED-bevoegdheden niet vereist. Zodra er sprake is van aanwijzingen dat artikel 1 of artikel 1a van de WED is overtreden, kunnen de bevoegdheden van Titel III van de WED worden toegepast.[6]

---

[4] Artikelen 2, 10, tweede lid en 17 van het Wetsvoorstel.

[5] MvT, paragraaf 6.3.3, blz. 28.

[6] Dit betreft een herhaling van een advies uit het wetgevingsadvies van de Raad voor de rechtspraak inzake het wetsvoorstel regulering prostitutie d.d. 18 februari 2009, blz. 9 en 10.

Artikel 40
Ingevolge het voorgestelde artikel 40 is strafbaar *"degene die seksuele handelingen verricht"* met een (zelfstandig) prostituee. Het verrichten van een seksuele handeling veronderstelt dat de klant van de prostituee ook zelf een handeling verricht. Wat nu indien sprake is van het enkel dulden van seksuele handelingen? De tekst van het artikellid lijkt uit te sluiten dat in dat geval tegen een klant van een prostituee kan worden opgetreden. Een nadere toelichting op dit punt is wenselijk.[7]

Tevens valt ten aanzien van dit artikel op dat de MvT niets zegt over schuld, laat staan opzet, bij de *onoplettende* klant die gebruik maakt van de diensten van een prostituee. Uitgangspunt is dat 'zonder schuld geen straf' volgt. De Raad is dan ook van oordeel dat aan dit aspect aandacht dient te worden gegeven. Het lijkt alsof er een risicoaansprakelijkheid bij de klant gelegd wordt, maar dan een strafrechtelijke. Dat klemt te meer wanneer het toeristen betreft. Zo zij al weten hoe een en ander in Nederland is geregeld, is het nog maar de vraag hoe zij moeten controleren met wie ze van doen hebben. Daar komt bij dat het voor een prostituee zonder vergunning eenvoudig is om een vergunningnummer van een ander door te geven.

De voorgestelde strafbare overtreding roept derhalve vragen op als: hoe kan de klant controleren of het doorgegeven nummer ook daadwerkelijk aan de betreffende prostituee toebehoort? En als de klant een nummer heeft gecontroleerd (om "het risico te verkleinen") en derhalve voldaan heeft aan de *vergewismogelijkheid*, hoe kan hij dat dan aantonen? Als raadpleger word je niet gelogd, en terecht. Dat betekent dat handhaving eigenlijk gemakkelijk stuk kan lopen op smoesjes (*"ik heb een nummer gekregen en dat ingevoerd op de website en er hoorde een vergunning bij"*) of dat klanten die te goeder trouw zijn en niet in de gaten hebben dat het nummer van de vergunning niet toebehoort aan de prostituee in kwestie, ten onrechte bestraft kunnen worden. De Raad adviseert om dit onderdeel nader toe te lichten.

Artikel 206a Sr
Het voorgestelde artikel 206a Sr kent zowel een opzet als een schuldvariant, maar dat wordt niet tot uitdrukking gebracht in twee aparte bepalingen, zoals elders in het Wetboek van Strafrecht wel het geval is. Het verschil in mate van verwijtbaarheid tussen deze varianten zou een aparte delictsbepaling met overeenkomstig verschil in hoogte van de strafbepaling rechtvaardigen. De Raad adviseert het Wetsvoorstel hierop aan te passen.

WERKLAST

Het Wetsvoorstel heeft gevolgen voor de werklast van de Rechtspraak. In financiële zin bedragen die gevolgen € 435.000,- in het eerste jaar en in het zesde jaar na invoering van het Wetsvoorstel. In de tussenliggende jaren bedragen de gevolgen jaarlijks € 200.000,-. Hieronder is dat toegelicht.

---

[7] Dit betreft een herhaling van een advies uit het wetgevingsadvies van de Raad voor de rechtspraak inzake het wetsvoorstel regulering prostitutie d.d. 18 februari 2009, pagina 9.

Algemeen
In de MvT[8] wordt het aantal sekswerkers op 10.000 geschat. Dat is een aanzienlijk lager aantal dan het aantal waar in 2009, in de MvT bij het Wetsvoorstel regulering prostitutie en bij de inschatting van de gevolgen voor de Rechtspraak, van is uitgegaan (zie noot 1). Uit contact met uw ambtenaren blijkt dat een andere bron is gebruikt voor de inschatting van het aantal sekswerkers hetgeen tot een ander (lager) aantal heeft geleid. Inhoudelijk wordt het verschil niet geduid. De Raad geeft u in overweging om in de MvT het verschil in aantallen te duiden.

De Raad gaat voor de inschatting van de werklastgevolgen uit van de 10.000 sekswerkers die volgens de MvT een vergunning zullen aanvragen. Dat leidt ertoe dat de Raad de werklastgevolgen nu beperkter inschat dan in 2009.

Gevolgen voor bestuursrecht
Het Wetsvoorstel leidt tot beroepen tegen (1) weigering (tot verlenging) en intrekking van een prostitutievergunning, (2) verlening, weigering (tot verlenging), intrekking en schorsing van een vergunning voor een seksbedrijf en (3) handhavingsbesluiten.

Ten aanzien van (1) verwacht de Raad in het eerste en in het zesde jaar na invoering van het Wetsvoorstel een toename van **50 beroepszaken**. In de tussenliggende jaren verwacht de Raad een toename van **5 beroepszaken**.

Het gaat om 10.000 sekswerkers volgens de MvT die in het eerste jaar een vergunning zullen aanvragen. In het zesde jaar zal de vergunning moeten worden verlengd en de Raad gaat – bij gebrek aan een andere inschatting – ervan uit dat alle sekswerkers verlenging zullen vragen. In de tussenliggende jaren zullen volgens de MvT ongeveer 1.000 vergunningen per jaar worden aangevraagd.

In zijn advies uit 2009 heeft de Raad ingeschat welk percentage van de aangevraagde vergunningen (uiteindelijk) leidt tot een beroepsprocedure bij de rechtbanken. De Raad ziet geen aanleiding om nu te komen tot andere inschattingen. Dat betekent dat de Raad uitgaat van een weigeringspercentage van 5% van de aanvragen. Daarvan zal vervolgens 50% bezwaar maken en 20% (van de 50%) zal een beroepsprocedure starten. Deze percentages toegepast op de eerder genoemde aantallen aanvragen om een vergunning, leiden tot de inschatting van 50 extra beroepszaken in het eerste en in het zesde jaar en 5 extra beroepszaken in de tussenliggende jaren.

Ten aanzien van (2) verwacht de Raad in het eerste jaar en in het zesde jaar na invoering van het Wetsvoorstel een toename van **13 beroepszaken**. In de tussenliggende jaren zal naar verwachting sprake zijn van een zeer beperkt aantal tot **geen extra zaken**.

Het gaat volgens de MvT bij het Wetsvoorstel om ongeveer 840 seksbedrijven die nu een vergunning hebben (en na invoering van het Wetsvoorstel een nieuwe vergunning moeten aanvragen). Dit is in lijn

[8] Zie MvT blz. 38.

met de schatting van het WODC van het aantal vergunde seksbedrijven.[9] De Raad gaat dan ook uit van 840 bedrijven.

In zijn advies uit 2009 heeft de Raad ingeschat welk percentage van de aangevraagde vergunningen (uiteindelijk) leidt tot een beroepszaak bij de rechtbank. De Raad ziet geen aanleiding om nu tot een andere inschatting te komen. Dat betekent dat de Raad uitgaat van 15% weigeringen (of anderszins problematische aanvragen). Het bezwaarpercentage zal, vanwege de economische belangen, hoog zijn: 50%. Ten slotte zal bij een gemiddeld beroepspercentage van 20% het aantal extra zaken bij de Rechtspraak ongeveer 13 zijn in het eerste en in het zesde jaar (een vergunning is immers vijf jaar geldig).

Ten aanzien van (3) verwacht de Raad een jaarlijkse toename van **42 beroepszaken**. Dat zijn enerzijds zaken waarbij illegale bedrijven zijn betrokken, anderzijds zaken waarbij sekswerkers zonder vergunning werken, en waarbij bestuursrechtelijk wordt gehandhaafd.

Het WODC schat dat er bijna 200 illegale seksinrichtingen bestaan.[10] In zijn advies uit 2009 gaat de Raad uit van 50% opsporing en oplegging van bestuursdwang. Daarnaast ging de Raad uit van 10% intrekkingen of schorsingen van de verleende vergunningen.[11] Het bezwaarpercentage schatte de Raad op 50% en het beroepspercentage op 20%. De Raad ziet geen aanleiding om nu van deze percentages af te wijken. Dat betekent dat jaarlijks 10 extra beroepszaken vanwege bestuursdwang door de Rechtspraak in behandeling zullen worden genomen en dat jaarlijks 7 extra beroepszaken vanwege intrekkingen / schorsingen door de Rechtspraak in behandeling zullen worden genomen.

Er zullen naar inschatting ongeveer 500 sekswerkers zonder vergunning zijn.[12] Daartegen kan bestuursrechtelijk worden gehandhaafd.[13] In lijn met zijn advies uit 2009 schat de Raad in dat 50% wordt opgespoord en een (boete)beschikking krijgt. Het bezwaarpercentage schat de Raad in op 50% en het beroepspercentage op 20%. Dat betekent een jaarlijkse toename van 25 beroepszaken.

In totaal verwacht de Raad dus jaarlijks 42 extra beroepszaken in behandeling te moeten nemen vanwege de bestuursrechtelijke handhaving van het Wetsvoorstel.

---

[9] WODC rapport "Prostitutie in Nederlandse gemeente; een onderzoek naar aard en omvang", beleid, toezicht en handhaving in 2014, pagina 10 en 107, te vinden via https://www.wodc.nl/binaries/2389c-volledige-tekst_tcm28-73284.pdf

[10] WODC rapport "Prostitutie in Nederlandse gemeente; een onderzoek naar aard en omvang", beleid, toezicht en handhaving in 2014, pagina 37.

[11] Te weten 85% van 840 is 714.

[12] Namelijk 5% van de 10.000 aanvragen om een vergunning die worden geweigerd. Niet alle sekswerkers zullen vervolgens zonder vergunning toch gaan werken, maar daar staat tegenover dat mogelijk niet alle sekswerkers nu in beeld zijn en straks zonder vergunning werken.

[13] Dit is anders dan in het Wetsvoorstel regulering prostitutie waar de Raad in 2009 over adviseerde. In dat Wetsvoorstel werd tav dit punt nog strafrechtelijk gehandhaafd.

2019121 9.063 09:44 0010

Samenvattende tabel extra aantal beroepszaken

	Jaar t	Jaar t + 1	Jaar t + 2	Jaar t + 3	Jaar t + 4	Jaar t + 5
Prostitutievg	50	5	5	5	5	50
Seksbedrijfvg	13	-	-	-	-	13
Handhaving	42	42	42	42	42	42
Totaal	105	47	47	47	47	105

Jaar t is het jaar waarin het Wetsvoorstel wordt ingevoerd, uitgaande van invoering op 1 januari.

Een deel van de beroepszaken zal eerst als verzoek om voorlopige voorziening bij de Rechtspraak worden aangebracht. Uit cijfers van de Raad blijkt dat ongeveer 15% van de bestuursrechtzaken (die met een uitspraak worden afgedaan) een verzoek om een voorlopige voorziening behelst. Dat percentage zal – vanwege de belangen bij het type zaken waar het Wetsvoorstel toe leidt – mogelijk iets hoger zijn. De Raad kan echter niet goed inschatten welk ander percentage dan gehanteerd moet worden. Om die reden gaat de Raad ervan uit dat in 15% van de beroepszaken tevens een voorlopige voorziening wordt gevraagd (dus jaarlijks 7 verzoeken om een voorlopige voorziening, behalve in de jaren t en t + 5, dan 16 zaken).

De zaken zullen naar verwachting gemiddeld zijn in zaakzwaarte.

Gevolgen voor strafrecht

De Raad verwacht jaarlijks ongeveer **15 extra strafrechtelijke zaken** als gevolg van het Wetsvoorstel.

In zijn advies uit 2009 heeft de Raad inschattingen gemaakt over het aantal strafrechtelijke handhavingszaken. De Raad ziet geen aanleiding om nu anders te denken over de destijds gehanteerde uitgangspunten.

Uitgaande van 500 sekswerkers die zonder vergunning werken, en een opsporingspercentage van 50%, waarbij in 20% van de gevallen tevens de klant wordt geverbaliseerd, betekent dat jaarlijks 50 handhavingszaken gericht tegen de klant. Het grootste deel hiervan (70%) zal naar verwachting van de Raad door het OM worden afgedaan middels een strafbeschikking. Een kleiner deel, te weten 20%, zal als overtredingszaak worden aangebracht bij de Rechtspraak en 10% als strafzaak. Dus 10 zaken bij de kantonrechter en 5 zaken bij de strafrechter.

Het Wetsvoorstel introduceert een pooierverbod in aanvulling op de bestaande mogelijkheden die artikel 273f van het Wetboek van Strafrecht (over kort gezegd mensenhandel) biedt om seksuele uitbuiting strafrechtelijk aan te pakken. Dit betekent dat naast handhavend optreden tegen degene die in strijd met de vergunningplicht handelt (de exploitant of de prostituee) ook strafrechtelijk optreden mogelijk wordt tegen degene die financieel voordeel behaalt uit die situatie. In zijn advies van 13 juni 2018, over het Wetsvoorstel "herwaardering strafbaarstelling actuele delictsvormen", heeft de Raad

20191219.063 09:44 0011

ingeschat dat uit een dergelijk verbod geen substantiële werklastgevolgen voor de Rechtspraak voortvloeien. De Raad ziet nu geen aanleiding voor een andere inschatting.

Voor het overige creëert het Wetsvoorstel een aantal economische delicten. De sancties liggen vooral in de financiële sfeer. Bij consequente handhaving kan de werklast voor de economische strafrechters toenemen. De omvang van de mogelijke toename kan de Raad echter niet inschatten.

Conclusie
Het Wetsvoorstel heeft naar verwachting van de Raad gevolgen voor de Rechtspraak. De Raad verwacht extra zaken. Als gevolg van die extra zaken maakt de Rechtspraak extra kosten. Die kosten worden ingeschat op ongeveer € 435.000,- in het eerste en in het zesde jaar na invoering. In de tussenliggende jaren worden de extra kosten op jaarlijks € 200.000,- ingeschat. Zie ook onderstaande tabel (waarbij wordt uitgegaan van invoering in januari 2021):

Totale werklastconsequenties

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Mutatie als gevolg van aantallen	253.683	117.339	117.339	117.339	117.339	253.683
Effect wijziging gemiddelde zaakzwaarte	180.706	82.922	82.922	82.922	82.922	182.094
Effect behandeltijd per zaak	0	0	0	0	0	0
Totale effect wetsvoorstel	434.389	200.261	200.261	200.261	200.261	435.777

CONCLUSIE

Het Wetsvoorstel stuit in zijn huidige vorm op een aantal bezwaren. De Raad voor de rechtspraak vraagt u daarom om het Wetsvoorstel op de in dit advies genoemde onderdelen te verduidelijken of aan te passen.

20191219.0953 09:44 0012

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

TOT SLOT

Indien na het uitbrengen van dit advies het Wetsvoorstel op belangrijke onderdelen wordt gewijzigd of indien uit nadere uitvoeringsregelgeving belangrijke werklastgevolgen voortvloeien, dan wordt de Raad graag in de gelegenheid gesteld daarover aanvullend te adviseren. Met het oog op de voorbereiding van de gerechten op de invoering van het Wetsvoorstel, stelt de Raad er prijs op als hij geïnformeerd wordt over de indiening van het Wetsvoorstel bij de Tweede en de Eerste Kamer en de plaatsing van de definitieve wetstekst in het *Staatsblad*. Ook eventuele nadere regelgeving volgend op dit Wetsvoorstel met gevolgen voor de rechtspleging valt binnen het adviesrecht van de Raad. Voor zover van toepassing, ontvangt de Raad graag een adviesaanvraag voor deze nadere regelgeving.

Hoogachtend

[redacted]

Lid Raad voor de rechtspraak

2019121 9.063 09:44 0013

de Rechtspraak

Raad voor de rechtspraak

BIJLAGE: WETSTECHNISCH EN REDACTIONEEL COMMENTAAR

Artikel 6
In het voorgestelde artikel 6 lid 1 onder a staat één keer "de aanvrager" te veel.

Artikel 46
In artikel 46 van het Wetsvoorstel is bepaald dat een zinsnede uit artikel 13b, eerste lid, van de Woningwet wordt vervangen. In de huidige Woningwet staat de betreffende zinsnede echter in artikel 13b, tweede lid, onder b. Blijkens de MvT (p. 54) is in artikel 46 alvast aangehaakt bij de door artikel 2.55, onder G, van het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet gewijzigde en vernummerde artikel 13b Woningwet. In dit laatste wetsvoorstel is deze zinsnede echter onder artikel 13b, tweede lid, aanhef en onder sub c opgenomen (TK 2017-2018, 34 986 nr. A). De Raad adviseert artikel 46 van het Wetsvoorstel hierop aan te passen.

de Rechtspraak

Raad voor de Rechtspraak

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

RX2CC #X83OX0X#00#0000#

[redacted]

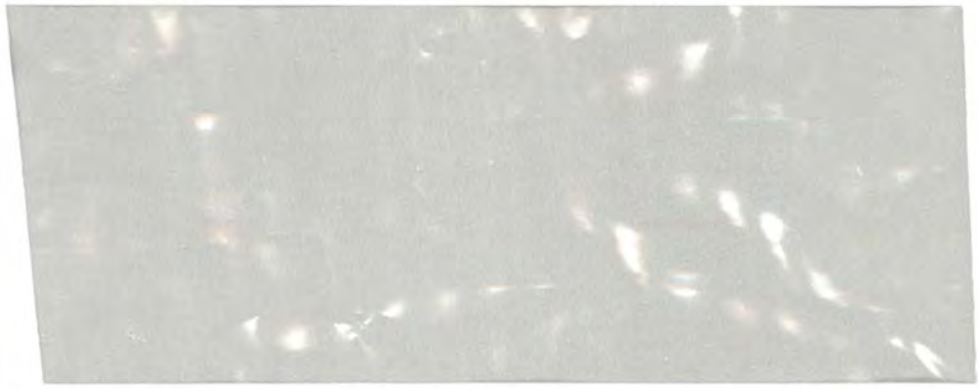

Gezien scankamer
JenV
19 DEC. 2019

FMHaaglanden
19 DEC. 2019
Ontvangen

20191219.063 09:44 0014

Postbus 90613, 2509 LP Den Haag